

В. П. Коваленко

Лутава

ЛУТАВА – літописне місто. Згадане в Іпатіїв. літописі під 1155, 1159 та 1175 у зв'язку з мирними переговорами і сномом (з'їздом) чернігово-сіверських Ольговичів; розташовувалося на пд.-зх. кордоні Черніг. князівства. Зруйновану в серед. 13 ст. Л. ототожнюють із городищем, залишки якого (дитинець міста) виявлено на узвишші (9–12 м) наприкінці мису (2 × 1 км), утвореного вигином русла р. Десна (притока Дніпра) й руслом її невеликого припливу, що впадає в Десну й омиває мис з Пд., між селами Карпилівка (побл. сучас. с. Лутава) і Короп'є Козелец. р-ну Черніг. обл. (60 км на Пд. Зх. від Чернігова). У ході розкопок овалоподіб. городища (150 × 90 м) досліджено сліди укріплень, у 19–20 ст. повністю знівельованих оранкою. Культур. шар 12–13 ст. має яскраво виражений міський характер, зокрема знайдено фрагменти плінфи. З Пн. Зх. до дитинця прилягав відкритий посад (бл. 8 га). Ймовірно, на річці існувала пристань, що з'єднувалася з дитинцем захищеною валами дорогою.

Рекомендована література

1. Коваленко В. П. До локалізації літописної Лутави // *Слов'яни і Русь у наук. спадщині Д. Я. Самоквасова*. Чг., 1993.

Бібліографічний опис:

Лутава / В. П. Коваленко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59356>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).